

ARBETSMILJÖ
VERKET

AFS 2023:16

Medicinska kontroller i arbetslivet

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om ändring i Arbetsmiljöverkets
föreskrifter (AFS 2019:3) om medicinska kontroller i arbetslivet

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om ändring i Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2019:3) om medicinska kontroller i arbetslivet;

AFS 2023:16
Utkom från trycket
den 30 juni 2023

beslutade den 19 juni 2023.

Arbetsmiljöverket föreskriver med stöd av 18 § arbetsmiljöförordningen (1977:1166) i fråga om Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2019:3) om medicinska kontroller i arbetslivet att bilagorna 10 och 11 ska ha följande lydelse.

Klättring med stor nivåskillnad

Kompetenskrav för att få utföra den medicinska kontrollen och för att få utfärda tjänstbarhetsintyg

1. Den som utför en medicinsk kontroll med avseende på arbete som innebär klättring med stor nivåskillnad, där det krävs en bedömning för tjänstbarhetsintyg, ska vara legitimerad läkare och ha

1. specialistkompetens inom
 - a) företagshälsovård,
 - b) yrkesmedicin,
 - c) yrkes- och miljömedicin,
 - d) arbets- och miljömedicin,
 - e) arbetsmedicin, eller
 - f) annan jämförlig specialitet,

eller

2. godkänt resultat från
 - a) Arbetslivsinstitutets företagsläkarutbildning, och ha minst 2 års heltidstjänstgöring under handledning
 - i. inom företagshälsovård eller motsvarande,
 - ii. på arbets- och miljömedicinsk klinik, eller
 - iii. inom Försvarsmakten,

eller

- b) en kurs i medicinska kontroller med kursintyg från Arbetsmiljöverket eller en därmed jämförlig utbildning, och ha minst 2 års heltidstjänstgöring under handledning
 - i. inom företagshälsovård eller motsvarande,
 - ii. på arbets- och miljömedicinsk klinik, eller
 - iii. inom Försvarsmakten.

Läkaren ska även ha god kännedom om arbetstagarens exponering och arbetsförhållanden.

Läkarundersökning med bedömning för tjänstbarhetsintyg

2. Vid läkarundersökningen ska
 1. uppgifter inhämtas om
 - a) tidigare och nuvarande arbetsförhållanden,
 - b) tidigare och nuvarande fysiska och psykiska sjukdomar, med särskild inriktning på sjukdom eller annan ohälsa som kan ge
 - i. akut medvetandepåverkan,
 - ii. benägenhet för blodtrycksfall, eller
 - iii. orsaka annan plötslig svaghet,
 - c) läkemedelsanvändning och tobaksbruk, och
 - d) alkohol- och drogvapor,
 2. klinisk undersökning genomförs avseende hjärta och lungor,
 3. blodtryck bestämmas,
 4. vilo-EKG genomförs,
 - a) innan arbetstagaren sysselsätts i arbetet, och
 - b) återkommande,
 - i. för arbetstagare under 40 år, med högst 5 års mellanrum, med längsta giltighet till 42 års ålder, och
 - ii. för arbetstagare som har fyllt 40 år, med högst 2 års mellanrum,
 5. blodfetter bestämmas,
 - a) innan arbetstagaren sysselsätts i arbetet, och
 - b) återkommande,
 - i. för arbetstagare under 40 år, med högst 5 års mellanrum, med längsta giltighet till 42 års ålder, och
 - ii. för arbetstagare som har fyllt 40 år, med högst 2 års mellanrum,
 6. åldersanpassad kardiovaskulär riskbedömning genomförs, där det för arbetstagare som har fyllt 40 år ska ingå vedertaget riskvärderingsverktyg i bedömningen, och tilläggsundersökning ska genomföras för individer med förhöjd kardiovaskulär risk,
 7. i övrigt ingå vad som kan behövas för att bedöma om arbetstagaren löper risk för ohälsa i samband med fysiskt ansträngande arbete vid klättring med stor nivåskillnad, och
 8. en bedömning görs avseende sambandet mellan eventuella besvär och arbetstagarens aktuella arbetssituation.

3. Ett tjänstbarhetsintyg ska utfärdas för de arbetstagare där en bedömning, som grundas på läkarundersökningen enligt punkt 2, visar att arbetet i nuläget inte ger ohälsa, eller kan misstänkas ge en ökad risk för ohälsa.

I tjänstbarhetsintyget ska de uppgifter som anges i 15 § finnas.

Nästa medicinska kontroll med bedömning för tjänstbarhetsintyg ska ske inom 12 månader, eller tidigare om den samlade bedömningen föranleder detta.

4. Ett tjänstbarhetsintyg ska inte utfärdas om läkarundersökningen enligt punkt 2, visar att en arbetstagare har sjuklighet eller svaghet som ger ohälsa, eller kan misstänkas ge en ökad risk för ohälsa, vid klättring med stor nivåkillnad enligt 71 §.

Rök- och kemdykning

Kompetenskrav för att få utföra den medicinska kontrollen och för att få utfärda tjänstbarhetsintyg

1. Den som utför en medicinsk kontroll med avseende på arbete med rök- eller kemdykning, där det krävs en bedömning för tjänstbarhetsintyg, ska vara legitimerad läkare och ha

1. specialistkompetens inom
 - a) företagshälsovård,
 - b) yrkesmedicin,
 - c) yrkes- och miljömedicin,
 - d) arbets- och miljömedicin,
 - e) arbetsmedicin, eller
 - f) annan jämförlig specialitet,

eller

2. godkänt resultat från
 - a) Arbetslivsinstitutets företagsläkarutbildning, och ha minst 2 års heltidstjänstgöring under handledning
 - i. inom företagshälsovård eller motsvarande,
 - ii. på arbets- och miljömedicinsk klinik, eller
 - iii. inom Försvarsmakten,

eller

- b) en kurs i medicinska kontroller med kursintyg från Arbetsmiljöverket eller en därmed jämförlig utbildning, och ha minst 2 års heltidstjänstgöring under handledning
 - i. inom företagshälsovård eller motsvarande,
 - ii. på arbets- och miljömedicinsk klinik, eller
 - iii. inom Försvarsmakten.

Läkaren ska även ha god kännedom om arbetstagarens exponering och arbetsförhållanden.

Läkarundersökning med bedömning för tjänstbarhetsintyg**2. Vid läkarundersökningen ska**

1. uppgifter inhämtas om
 - a) tidigare och nuvarande arbetsförhållanden,
 - b) tidigare och nuvarande fysiska och psykiska sjukdomar, med särskild inriktning på sjukdom eller annan ohälsa som kan ge
 - i. medvetandepåverkan,
 - ii. nedsatt uppmärksamhet eller koncentration,
 - iii. plötslig förlust av funktionsförmåga,
 - iv. nedsatt balans eller koordination, eller
 - v. begränsning av rörligheten,
 - c) läkemedelsanvändning och tobaksbruk, och
 - d) alkohol- och drogvanor,
2. klinisk undersökning genomförs avseende hjärta och lungor,
3. blodtryck bestämmas,
4. spirometriundersökning genomförs,
5. fysisk arbetsförmåga bestämmas enligt punkt 5,
6. vilo-EKG genomförs,
 - a) innan arbetstagaren sysselsätts i arbetet, och
 - b) återkommande,
 - i. för arbetstagare under 40 år, med högst 5 års mellanrum, med längsta giltighet till 42 års ålder, och
 - ii. för arbetstagare som har fyllt 40 år, med högst 2 års mellanrum,
7. blodfetter bestämmas,
 - a) innan arbetstagaren sysselsätts i arbetet, och
 - b) återkommande,
 - i. för arbetstagare under 40 år, med högst 5 års mellanrum, med längsta giltighet till 42 års ålder, och
 - ii. för arbetstagare som har fyllt 40 år, med högst 2 års mellanrum,
8. åldersanpassad kardiovaskulär riskbedömning genomförs, där det för arbetstagare som har fyllt 40 år ska ingå vedertaget riskvärderingsverktyg i bedömningen, och tilläggsundersökning ska genomföras för individer med förhöjd kardiovaskulär risk,

9. i övrigt ingå vad som kan behövas för att bedöma om arbetstagaren löper risk för ohälsa i samband med arbete med rök- eller kemdykning, och
10. en bedömning göras avseende sambandet mellan eventuella besvär och arbetstagarens aktuella arbetssituation.

3. Ett tjänstbarhetsintyg ska utfärdas för de arbetstagare där en bedömning, som grundas på

1. läkarundersökningen enligt punkt 2, och
2. den fysiska arbetsförmågan enligt punkt 5,

visar att arbetet i nuläget inte ger ohälsa, eller kan misstänkas ge en ökad risk för ohälsa.

I tjänstbarhetsintyget ska de uppgifter som anges i 15 § finnas.

Nästa medicinska kontroll med bedömning för tjänstbarhetsintyg ska ske inom 12 månader, eller tidigare om den samlade bedömningen föranleder detta.

4. Ett tjänstbarhetsintyg ska inte utfärdas om

1. arbetstagaren inte klarar av att gå i 6 minuter vid test av den fysiska arbetsförmågan enligt punkt 5, eller
2. en läkarundersökning enligt punkt 2, visar att arbetstagaren har sjuklighet eller svaghet som ger ohälsa, eller kan misstänkas ge en ökad risk för ohälsa, vid arbete med rök- eller kemdykning enligt 74 §.

Bestämning av fysisk arbetsförmåga

5. Den fysiska arbetsförmågan bestäms genom 6 minuters gång på ett lutande rullband, som har hastigheten 4,5 km/timme. Rullbandets lutning ska vara 8° mot horisontalplanet.

Arbetstagaren ska under provet vara iförd den arbetsutrustning som används i arbetet med rök- eller kemdykning, utom andningsmask. Totalvikten av arbetsutrustningen ska vara minst 24 kg ± 0,5 kg. Stövlar kan ersättas med gymnastikskor.

Denna författning träder i kraft den 1 januari 2024.

ERNA ZELMIN

Christina Jonsson

Eva Nilsson

ARBETSMILJÖ
VERKET

Arbetsmiljöverket · Box 9082, 171 09 Solna · Tel 010-7309000 · www.av.se

Utgivare: Eva Nilsson
ISBN 978-91-8042-015-0 · ISSN 1650-3163